

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravitelstvo se nahajata v Ptuju, gledališko postojlo Slov. 3.

Dopisi dobrodošli, sprejemajo zastopni rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/3 strani K 20— za 1/4 strani K 10— za 1/5 strani K 5— za 1/6 strani K 250 za 1/8 strani K 1.— Privečkratno oznanilo se cena primerno zniža.

Štev. 33.

V Ptuju, v nedeljo dne 19. avgusta 1917

XVIII. letnik

Cesarju Karlu!

K cesarjevemu rojstnemu dnevu.

Kot patrijarh v gomilo črno Franc Jožef, oče, vlegel se, in narodi so jokali...

Ti pa v mladosti zlate sreče prevzel si žezlo, cesar mladi, in narodi so vriskali...

Tvoj meč je plamen, Ti si nam mladost, Ti vodiš Avstrijo, pomlajeno in složno in močno in nepremagljivo.

Kaj briga nas sila sovražne zveze, kaj moti nas jeza in strup poželenja, požrečnosti tolpa, pijana zlata, brez vere pravičnosti, vere svetlobe, — kaj briga nas peklo, ko gremo naprej, naprej proti zlatemu solncu...

Ti cesar pravični, Tvoj meč je plamen, je plamen sovragu krvavemu, je plamen avstrijski duši naši, je baklja za naša poštena srca...

Franc Jožef, oče, ne jokaj v gomili, že solnce sije na grobu Ti, in kar si želel, Ti izpolnjuje naš cesar, naš cesar Karl...

Mir pride — in zmaga nam mir prinese... Avstrija, mladost te blagoslavlja, mladost junakov, mladost cesarja, mladost prekrasna — —

Bog živi Te, cesar!

K. L.

Proti jugoslovanski državi!

Proti „jugoslovanski državi“, kakor si jo želijo slovenski in hrvatski prvaki v nasprotju z mišljenjem in hrepenenjem baje od njih zastopanega ljudstva, — dvigajo se zdaj že razni glasovi. „Stajerčeva“ stranka je bila prva, ki je na svojem impozantnem zborovanju v Ptuju protestirala proti tej nakani posameznikov, katerih konečni cilj je vendar samo razdelitev Avstro-Ogrske. Mi smo svoje mnenje jasno in glasno cesarju samemu povedali. Dejali smo, da pretežna večina slovenskega in hrvatskega ljudstva ne mara pod nobenim pogojem uresničitve kakšnega novega jugoslovanskega državnega stvara, marveč da boče i zanaprej Avstrijo kot svojo nerazrusljivo domovino ljubiti ter braniti. Sami mi smo naš cesar je priznal tudi naše pravo avstrijsko mišljenje in je to v njegovi dragoceni zahvalni brzojavki povedal. Slovenski prvaki — ki so pač mislili, da bodo slovenskemu ljudstvu komandirali in mu kar oktroirali „jugoslovanstvo“ — zagnali so divji krik proti našemu telegramu. „Slovenski narod“, „Straža“, „Slovenec“, „Mir“, in kakor se že vsi ti Srbom prijazni listi in lističi imenujejo, proklinjali so in blurali ogenj in žeplo nad nas hudobne „Stajerčevce“, ker — no, ker smo se osmellili pošteno avstrijsko misliti ter to svoje mnenje tudi povedati. Nam ta divji krik seveda ni prav nič škodoval. Ali za „jugoslovanske“ agitatorje je prišel kmalu še drugi hujski udarec. Bosno-hercegovinski Muzeimani, — ki so sicer večinoma po narodnosti Srbo-Hrvati, po veri pa resno Mohamedani, ki pa so tudi vedno obdržali Avstro-Ogrski svojo zvestobo — ti Muzeimani so se torej istotako kakor „Stajerčeva“ stranka izjavili proti uresničenju nove jugoslovanske države. Odposlali so celo posebno deputacijo na Dunaj k presvitlemu cesarju, da položi prošnje muzeimanskega prebivalstva na stopnice prestola. Nerazrušeno, neraztrgano hočejo Avstro-Ogrsko i zvesti Mohamedanci srbsko-hrvatske narodnosti imeti! To je velevažnega pomena in na to se bodoje tudi merodajni krogi na Dunaju morali ozirati, ako bodoje pregledovali brezplodne sanje jugoslovanskih fantastov. Ali še tretji udarec je padel na te zagrižene, čeprav zdaj že malo bolj klaverne jugoslovanske agitatorje: v zagrebškem saboru — torej parlamentu hrvatskega naroda in hrvatsko-slovenske kraljevine — se je oglašila velika in močna Frankova stranka proti jugoslovanstvu, oglašila z vso odločnostjo in energijo, kakor bosno-hercegovinski Muzeimani in kakor „Stajerčeva“ stranka. Nje govornik je izjavil popolnoma pravilno ter resnično, da pretežna večina hrvatskega naroda istotako ne mara uresničenja nove jugoslovanske države...

In zdaj vprašamo: ali ni bila najnesramnejša politična laž, ko so jugoslovanski voditelji na vse pretege kričali, da je vso slovensko in hrvatsko ljudstvo na njih strani, da vso to ljudstvo nima druge

misli in drugega cilja, nego uresničenje nove jugoslovanske države na razvalinah monarhije?! Laž, grda politična laž je bila to, za katero so v prvi vrsti odgovorni vladaželjni gospodje dr. Korošec in dr. Krek, za njimi pa tudi tista klaverna slovenska „inteligentca“, ki hoče zdaj srbofilsk droptinice in žilosti iz rok klerikalcev sprejemati. Grda laž je bila to, — kajti jugoslovanskega naroda ni; mi imamo pač slovensko in hrvatsko ljudstvo, ali jugoslovanskega ne. Grda laž je to, kajti slovensko ljudstvo v svoji pretežni večini ne mara „jugoslovanstva“, ki je vendar le izrodek tolikokrat prokletega panslavizma, glavnega povzročitelja te nesrečne vojne. Zlasti slovensko ljudstvo na Štajerskem in Korškem hoče ohraniti zgodovinske kronovine in ohraniti složno ter avstrijsko domovino. Čeprav se je malenkostnemu delu slovenskega ljudstva z vsemi mogočimi frazami, obljubami in zavijanji sugeriralo „jugoslovanstvo“, je vendar gotovo in dokazano, da to ljudstvo v splošnem ne mara drugega, nego ohraniti ljubljeno Avstrijo! Laž, nesramna laž je vsa tista agitacija za jugoslovansko državo, proti kateri se mora vsak pošten Avstrijec boriti, ker stoji za njo le veleizdajstvo in sovražstvo zunanjih naših nasprotnikov. Kar zahtevajo politični lumpi à la Masaryk in dr. Gregorin, ki so v veleizdajalskem svojem srcu že davno razkol v Avstriji želeli in pravočasno preko državnih mej k sovražniku dezertirali, — kar zahteva tisti famozni „jugoslovanski klub“ v Londonu, ki je plačan od angleškega denarja, — to zahtevajo, čeprav v previdnejši obliki i jugoslovanski voditelji doma. Ljudstvo pa vsega tega ne mara, ne slovensko, ne hrvatsko ljudstvo, — in ljudstvo bode nakrat s prav avstrijsko energijo jugoslovanski gonji konec napravilo.

Svetovna vojska.

Avstrijske uradne poročila od četrtka.

K. B. Dunaj, 9. avgusta. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen Poskusi Rumunov in Rusov, odpravi severno od Focsanija od Nemcev pridobljene uspehe z močnimi množinskimi sunki, so se popolnoma izjalovili. Sovražnik je izgubil do večerajšnega večera na vjetih 50 oficirjev in 3300 mož, nadalje 17 topov ter 50 strojnih pušk in minejskih metalcev. — Armada nadvojvode Jožefa. Pri ob ogrski vzhodni meji se boreči armadi v Rohra prišlo je večeraj skoraj na vseh frontnih oddelkih do ugodno poteklih bojev, v katerih smo dosegli dobičke na ozemlju. Ljuti napadi sovražnika bili so krvavo zavrnjeni. V južni Bukovini iztrgala je po večdnevni hudi borbi naša kavaljerija Rusom pri Wami dve zaporedoma ležeči visočinski postojanki. Ona prodira proti Gurahumori.

Šef generalštaba.

STRASCHILLova grenčica iz zelenjave povzroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce vojake, remarje itd.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 9. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Artiljerijski boj v Flandriji je postal ponoči močan in je dosegel v posameznih oddelkih skrajno ljutost. — V Artoisu ostala so nasilna proizvodovanja sovražnika brezuspešna.

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. V gozdnih Karpatih in obmejnem gorovju zapadne Moldawe je prišlo do uspešnih bojev. V posameznih oddelkih smo potisnili svoje črte naprej in zavrnili močne sovražne protinapade. — Armada Mackensen. Položaj se je ugodno razvil. Rusi in Rumuni peljali so v množinskih napadih močne sile v ogenj, da bi našim četam severno od Focsanija priborjeni in včeraj bistveno povečani dobiček na ozemlju izrgali. Vsi napadi so bili zavrnjeni. Nasprotnik je imel najtežje krvave izgube. Število vjetih se je povisalo na 50 oficirjev in 3300 mož, plena pa na 17 topov in nad 50 strojnih pušk ter minkih metalcev.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijske uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 10. avgusta. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. Severno od Focsani zavzele so zvezne čete po ljuti borbi in pod zopetno zavrnitvijo težkih rusko-rumunskih protisunkov, severno obrežje Susite. — Armada nadvojvode Jožefa. Na obeh straneh Ojtoz-česte sunili so včeraj avstro-ogrski in nemški regimenti v Rohra proti močno utrjenim postojankam od Heerestran. V krepkem napadu vrgli smo včeraj sovražnika od visočin južno imenovanega kraja. Poleg težkih krvavih izgub imel je nasprotnik na vjetih izgubo več kot 1400 mož in 30 strojnih pušk. — Tudi severno-vzhodno od Holde ob rumunski Bistrici morali so Rusi našim naskočivšim honvedom ljuto branjene postojanke prepustiti. V Bukovini smo napredovali pri Solki in južno-vzhodno od Cernovice. Protinapadi od kozakov naprej podene ruske infanterije niso mogli nočone spremembe doseči. — Fronta princa Leopolda. Pri Brodyju pripeljale so avstro-ogrsko in nemške naskočne čete 200 vjetih iz ruskih jarkov.

Italijansko bojišče. Pri Moriju v južnem Tirolu vdrl so naši oddelki v sovražne črte, se polastili enega jarka in odpeljali na vjetih enega oficirja ter 53 mož. Šef generalštaba.

Zopet bombe na Polo.

K.-B. Dunaj, 10. avgusta. Uradno se poroča: V noči na 9. t. m. je okroglo 25 sovražnih letal na Polo proti 90 bomb vrglo.

Fellerjev dobrodejni, oživljavači rastlinski esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“

odpravi

sklepne bolečine.

Predvojne cene: 12 steklenic franko 7 kron 32 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elstrg št. 241 (Hrvatsko). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Povzročilo se ni prav nobene vojaške škode, v mestu pa le neznatno škodo; dve osebi lahko ranjeni.

Mornariško poveljstvo.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 10. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Med Yserom in Lysom zjutraj najmočnejši bobenski ogenj. V širokih oddelkih vzhodno in južno-vzhodno od Yperna so zapričeli močni sovražni infanterijski napadi. — V Artoisu bil je artiljerijski boj jako živahen. Zvečer napadli so Angleži od poti Monch-Pel-les do ceste Arras-Cambrai v tesnih množicah. Naš uničevalni ogenj je vdaril grozno v njih prostore. Prodirajoči naskočni valovi imeli so v odpornem ognju in v bližinskem boju najtežje izgube in so bili povsod nazaj vrženi. Severno od St. Quentin z izrgali so naši regimenti Francozom nekaj jarkovih črt v 1200 metrov širokosti. Protinapadi sovražnika so se izjalovili. Nad 150 vjetih ostalo je v naši roki. — Armada nemškega prestolonaslednika. Manjši boji. Sestrelili smo dva sovražna balona.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Oživljeno bojno delovanje pri Dünaburgu, južno od Smorgona in pri Brodyju. Tukaj so pripeljale nemške in avstro-ogrsko čete nad 200 vjetih. — Fronta nadvojvode Jožefa. Južno-vzhodno od Cernovice se je hudo borilo. Naše čete vdrl so na raznih točkah v obmejno postojanko Rusov. Tudi v dolini Sereta in ob Solki se je po zavrnitvi sovražnih protisunkov uspehe doseglo. Med dolinama Trotusa in Putne vzele so zvezne čete vkljub ljutemu odporu Rumunov več visočinskih postojank v naskoku. V zadnjih dveh dneh se je v Ojtoz-oddelku vjelo nad 1400 mož in zaplenilo 30 strojnih pušk. — Armada Mackensen. Na obeh straneh železnice Focsani-Adjulnon so si nemške divizije v široki fronti prihod čez Susite priborile. V ljutih protisunkih hoteli so nasprotniki naše prodiranje pod vporabo močnih množic vetaviti. Vsi njih napadi so se pod najtežjimi izgubami izjalovili.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijske uradno poročilo od sobota.

K.-B. Dunaj, 11. avgusta. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Severno od Fo-

csani poskusili so Rumuni in Rusi včeraj popoldne zopet ljute množinske napade, ki so se vršili mestoma v 20 vrstah globoko. Nemške divizije odbile so sovražnika v zmagovitem odporu nazaj. Boji ob cesti Oitoz potekajo uspešno. Avstro-ogrsko in nemške bojne sile vdrl so, odvzeme brantelju jarek za jarkom, do visočin južno in zapadno od Ocne.

Italijansko bojišče. Ob Soči se je artiljerijski boj zopet oživel.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobota.

K.-B. Berlin, 11. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Angleški napadi od včerajšnjega jutra bili so peljani od večih divizij. V več kot 8 kilometrov širokosti med Freezenbergom in Hollebecke je napadel sovražnik. Vkljub močni uporabi ni imel nobenega uspeha. Sicer se je začetkoma globokim vrstam nasprotnika posrečilo, vdreti na raznih točkah v našo bojno črto, ali bil je s hitrim sunkom rezerv zopet vržen; pri Wasthaeku šele po daljši, ljuti borbi. Ognjeni boj povisal se je v obrežnem oddelku in od Nerckena do Warnetona zvečer zopet do velike ljutosti; tudi danes zjutraj je bil mnogokrat skrajno močan. Ponočni proizvodovalni sunki Angležev pri Nieuportu izjalovili so se tako, kakor delni napadi, ki jih je zapričel sovražnik na obeh straneh železnice Bolsinghe-Langemark rano v jutru. Severno od St. Quentin napadli so Francozi večkrat pri Vayetu od nas zavzete jarke, ki smo jih pa razven neznatnega dela popolnoma obdržali. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob Chemin des Damesu krajevni infanterijski boji, ki niso položaja spremenili. Pri Cernyju poskusil je sovražnik brez posebne ognjene priprave vdreti v našo postojanko; hitri protinapad posadke vrgel ga je nazaj. Na Hochbergu v zapadni Champagni odvzeli so deli enega naših regimentov Francozom važne kose jarkov in so jih obdržali vkljub močnim protinapadom. Vjelo se je večje število nasprotnikov. Tudi južno od Corbenyja, severno od Reimsa in na zapadnem bregu Maase bili so sunki naših proizvodovalcev uspešni. Sestrelili smo 19 sovražnih letal in 2 balona, večinoma v zračnih bojih, ki so bili zlasti v Flandriji živahni.

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. V obmejnem gorovju Mol-

Indijanci v Severni Ameriki.

Prinašamo sliko, ki nam pred očuje številke indijskega prebivalstva v Severni Ameriki. Kakor znano, so bili Indijanci pravi lastniki Amerike, dokler jih niso pričeli Amerikanci polagoma z žganjem zastrupljati in uničevati. Tako so Amerikanci polagoma dosegli, da izumira indijski rod. In ravno ti brezsrčni Amerikanci se bahajo s svojimi človečanskimi nazori ter delajo tako, kakor da bi hoteli res oni svetovno kulturo rešiti. Ubijalec je pač gnusen, posebno ako govori o človečanstvu...

da we vrgle so nemške in avstro-ogrške čete ljuto se branečega sovražnika iz doline Slanina in vzhodno od doline Oitoz. Tudi na Mt. Cleju in Mgr. Casinului bili so Rumuni od obvladajočih visočin prepodeni. — Armada Mackensen. S vporabo jako močnih sil, ki so naskočile sedemkrat od nas zavzeto postojanko ob Susiti, skušali so Rusi in Rumuni v obupnih napadih izgubljeno zemljo zopet pridobiti. Vsak sunek se je razbil ob fronti naših hrabrih čet. Dan je stal nasprotnike izredno težke krvave žrtve; dobička jim ni prinesel.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Vojni plen Nemcev.

W.-B. Berlin, 11. avgusta. Do 26. julija 1917 spravilo se je kot vojni plen na Nemško: 12.156 kanonov, 4.931.066 ostrih strelav, 10640 municijskih in drugih vozov, 3217 procnov, 1.655.805 pušk, 155.829 pištol in revolverjev, 8352 strojnih pušk, 8298 letal, 186 balonov in 3 zračnih ladij. Razven tega seje niti približno določivše število topov in strojnih pušk takoj na bojišču v rabo vzelo.

Avstrijske uradne poročile od nedelje.

K.-B. Dunaj, 12. avgusta. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Severno-zapadno od Focsani vrgle so naši zavezniki (Nemci) Ruse in Rumune zopetno nazaj. Vsi poskusi nasprotnikov, razbremeniti to fronto z množinskimi napadi, izjalovili so se pod težkimi sovražnimi izgubami. V pokrajini Oitoza napadel je južno od Grosesci sovražnik istotako z močnimi silami; izvršil je deloma do dvanajst takih navalov, ki so se vsi pred našimi črtami razbili. Sopronski hovvedski regiment št. 18 se je posebno odlikoval. Zapadno od Ocene gredo naši napadi ugodno naprej. Zavzeli smo Grosesci in Stanie. Naše čete se bližajo dolini Trotusa. Severno-vzhodno od Wame v Bukovini izjalovilo se je več ruskih sunkov proti našim visočinskim postojankam.

Italijansko bojišče. Ob Soči so se uspešno borili naši letalci zoper sovražne zračne poizvedbe. Sestrelili so je 5 italijanskih letal, trije od njih od hauptmana Brunovsky.

Šef generalštaba.

Nad 6650 vjetih!

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 12. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Danes dopolne napadli so po bobenskem ognju na mnogih krajih fronte močni sovražni poizvedovalni oddelki; bili so povsod zavrnjeni. Severno od Hollebecke vporabili so Angliei več regimentov za sunek. Tudi ti niso imeli uspeha in so se morali pod najtežjimi izgubami nazaj umakniti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri Cerny-en

Laonoisu razbila sta se zvečer dva francoska napada z velikimi izgubami. Na Corniletu bili so sovražni oddelki ročnih granat pred od nas pridobljenimi postojankami zavrnjeni.

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Južno doline Trotusa priborile so si nemške in avstro-ogrške divizije obvladujoče visočinske postojanke in vas Grosesci. Proti našim južno od doline Oitoz prodirajočim četam vodil je sovražnik sveže sile v boj, ki so se v mnogokrat ponavljanih, ljutih protinapadih brez vsacega uspeha izkrmavale. — Armada Mackensen. Boji severno od Focsani trajajo naprej. Med Seretom in železnico v Agiudunu napadli so tudi včeraj Rusi in Rumuni z močnimi silami naše črte. Izgubili nismo niti pedi zemlje. Zapadno železnice bil je sovražnik s krepkimi sunki nemških čet proti severnem zapadu nazaj potisnjen. Imel je pri brezuspešnih protisunkih najkrmavejše izgube. Od 6. avgusta smo na tem bojišču vjeli nad 130 oficirjev in več kot 6650 mož, zaplenili pa 18 topov ter 61 strojnih pušk. Od Sereta pa do Donave se je ognjeno delovanje znatno proti prejšnjim dnevom povišalo. Ob izlivu Buzaula se je en ruski napad zavrnil.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Letalni napad na Frankfurt a. M.

K.-B. Frankfurt a. M., dne 12. avgusta. En sovražni letalec dospel je danes zjutraj nad Frankfurt a. M. in vrgel eno bombo, ki je v notranjem mesta neposredno pred vojaško bolnišnico padla. K sreči ni postalo nobeno človeško življenje žrtev. Nekaj oseb v bolnišnici bilo je lahko ranjenih. Škoda na stvarih je neznatna. — Letalo, ki je izvršilo bombne napade na Frankfurt, bilo je sestreljeno. Letalci so bili vjeti.

Zračni napad na vzhodno Anglije.

K.-B. London, 12. avgusta. Brodovje 20 sovražnih (nemških) letal krožilo je nad obrežjem do Clartona, kjer se je razdelilo. En del je poletel nad Margate, kjer so bile bombe vržene. Ostala letala so preplovala obrežje in metala bombe na okolico Southenda. — Zračni napadi povzročili so v Southendu znatno škodo. Vrglo se je 40 bomb. Po dosedanjih poročilih je bilo 8 mož, 9 žensk, 6 otrok ubitih, okoli 50 oseb pa ranjenih. Nadalje sta bila v Rochefortu dva moška ranjena. V Margate so bile vržene 4 bombe, s katerimi se je eno hišo uničilo.

Panciu zavzet.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 13. avgusta. Uradno se danes razglša.

Vzhodno bojišče. Armada Mackensen. Severno-zapadno od Focsani zavzeli so včeraj nemški regimenti ljuto branjeni

Panciu. Južno-zapadno tega kraja vrgle so naše čete sovražnika iz njegovih postojank. Sovražni protinapadi zapadno donavskega kolena pri Galacu in severno od Focsani ostali so brezuspešni. — Fronta nadvojvode Jožefa. Naše bojne sile stoje na obeh straneh spodnjega potoka Slanica pred postojankami mostičja Oena v bju; sovražnik povišuje svoj odpor z ljutimi protinapadi. — Armada princa Leopolda. Ob Zbruczu in ob Gnili šli so Rusi z močnejšimi poizvedovalnimi oddelki naprej; bili so zavrnjeni.

Italijansko bojišče. Sovražno letalno delovanje nad Sočo trajajo naprej.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročile od pondeljka.

K.-B. Berlin, 13. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Naš artiljerijski učinek proti sovražnim baterijskim gnezdom bil je dober. Razstrelil je tudi pripravljene postojanke angleških napadalnih čet vzhodno od Messinesa — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob Chemindes Damesu in v zapadni Champagni se je ognjeno delovanje znatno povišalo. Severno ceste Laon-Soissons napravili so včeraj zjutraj Francozi močne napade; bili so z ognjem in v bližinskem boju zavrnjeni. Istotako brezuspešen bil je en sunek sovražnika južno od Aillesa. Na severni fronti od Verduna razvili so se na obeh straneh Maase ljuti artiljerijski boji. — Eno naših letal se pogreša. Sestrelili smo včeraj 14 sovražnih letal in 1 balon.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Zivahnejši ogenj le južno od Smorgona, zapadno od Lucka, pri Tarnopolu in ob Zbruczu. Tukaj je prišlo večkrat tudi do prask oddelkov. — Fronta nadvojvode Jožefa. V zapadni Moldavi posrečilo se je vkljub jako ljutemu sovražnemu protidoporu, ki se je v mnogostevilnih budih napadih izrazil, razširiti naš dobiček na ozemlju južno doline Trotusula. — Armada Mackensen. V nastoku smo zavzeli močne branjeni kraj Panciu. Razbremenitni sunki Rusov in Rumunov proti sosednim oddelkom naše fronte bili so brezuspešni; izjalovili so se vsi z velikimi izgubami. Na spodnjem Seretu ostalo je artiljerijsko delovanje zivahno. Več sovražnih napadov med izlivom Buzaula in Donavo bilo je odbitih.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Nemški letalni uspehi v Juliju.

W.-B. Berlin, 13. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

V mesecu juliju značala je izguba na zračnih bojnih silah naših nasprotnikov 34 balonov in najmanje 213 letal, od katerih jih je 98 za našimi, 115 onkraj sovražne črte vsled zračnega napada in odpornega ognja

Pri želodčnih bolečinah in bolečinah v trebuhu izborno učinkuje nekaj kapljic Fellerjevega bol lajšajočega rastlinskega fluida z zn. „Elsa-fluid“, ki se jih kane na sladkor. To odlično domače zdravilo, ki v mnogih slučajih dobro služi, naj bi bilo vedno pri roki, kar je jako lahko, ker stane 12 steklenic poštnine prosto samo 6 kron. Pri zaprtju, lenivosti Čreves in prebavnih težkočah zavzivate Fellerjeve lagodno odvajajoče, želodec krepčujoče rabarbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“. Že skozi 20 let so znane kot neškodljivo in nedražeče odvajilo, katero tudi ženske in otroci radi zavzivajo. Predvojnne cene: 6 škatlic stane poštnine prosto 4 K 40 v. 12 škatlic poštnine prosto 8 K 40 v. Oboje domačih zdravil „Elsa-fluid“ in „Elsa-kroglice“ se naroča pristno le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg stev. 241 (Hrvatska). Zahvalnih pismem je že čez 100.000. Jako priljubljeni so tudi drugi Fellerjevi izdelki, na katere naj bodo opozorjeni cenj. bralci: Fellerjev meutolov črtmik z zn. „Elsa“ zoper migreno; 1 karton 1 krono. — Fellerja zanesljivo učinkujoča sredstva zoper kurja očesa: „Juristovski obliž Elsa“ v kartonih po K 1— in K 2— in „Juristovska tinktura“, 1 steklenica 1 krono. (—la—)

Stanje živine na Danskem l. 1917.

Naša slika nam kaže stanje živine na Danskem v letu 1917. Svinj so imeli Danci 1.931.000, govede 2.453.000. Na desni strani vidimo številke, ki nam kažejo stanje živinoreje na Nemškem pred vojno.

Dänemarks Viehbestand 1917.

Das Sch. Viehbestand vor d. Weltkrieg:

Rinder	2.453.000
Schweine	25.600.000
Pferde	3.500.000
Schafe	3.500.000

gorečih na zemljo padlo. Mi (Nemci) smo izgubili 60 letal in noben balon.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 14. avgusta. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Zapadno od Panciu v Rumuniji dosegle so naše čete v napadu zopetni dobiček na ozemlju. Južno doline Oitoz in zapadno od Oene poskusil je sovražnik zman, doseči z močnimi protisunki spremembo bojnega položaja.

Italijansko bojišče. Naši letalci sestrelili so od predvčerajšnjega dne nadaljna 4 sovražna letala. Eno italijansko brodovje obmetalo je Jesenice (Abling) z bombami. Ogrožene naprave so nepoškodovane.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 14. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pripravljajo se močni napadi zvezanih nasprotnikov. — Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ognjeni boj na bojišču v Flandriji je bil menjajoče močan. Dosegel je ob obrežju severno-vzhodno in vzhodno od Yperna zvečer zopet veliko ljutost. Nasilne poizvedbe nasprotnikov so se pred večimi našimi oddelki brezuspešno razbile. Južno-zapadno od Westhocka vrgli smo Angleže iz nekaterih kosov gozda. V Artoisu je bilo bojno delovanje povsod povišano, zlasti na obeh straneh Lensa in Scarpe. Tudi na tej fronti se je razbilo več angleških sunkov. Pri nekem podjetju naših naskočnih čet pri Neuschätelu bilo je večje število Portugizov vjetih. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob fronti Aisne in v zapadni Champagni znatno povišanje artiljerijskega ognja. Na Corniletu južno od Nauroya napadli so Francozi dvakrat brezuspešno od nas dne 10. t. zavzete postojanke. Na severni fronti Verduna ostri ognjeni boj; Francoz je pripeljal zopet močne sile, zlasti artiljerije. — Armada vojvode Albrechta. Med Malso in Mosel bili so sovražni sunki odbiti. V lotrinški planjavi in Sundgau istotako ljutejši ogenj. — Sestrelili smo 9 sovražnih letal in 2 balona.

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Južno Trotusul-oddelka napravil je sovražnik močne protinapade. Istotako tudi južno dolin Oitoza in Kasina. Vsi ljuti napadi so bili odbiti. — Armada Mackensen. Pri Panciu prišlo je do novih bojev, pri katerih je imel sovražnik v brezuspešnih napadih največje izgube. Med dolinama Susite in Putne potisnile so naše čete ljuto se branečega nasprotnika v gorovju proti severnem zapadu nazaj. Ob spodnjem Seretu potekli so boji v prednjem polju za nas ugodno. Dobili smo vjete in plena. V izlivnem ozemlju Donave je ognjeno delovanje oživelo.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Vojna na morju.

Potopljeni!

W.-B. Berlin, 8. avgusta. Novi uspehi podmorskih čolnov v Biscayi: 7 parnikov in dve ladji na jadre.

Šef admiralnega štaba mornarice.

W.-B. Berlin, 10. avgusta. V angleškem Kanalu in Severnem morju so naši podmorski čolni zopet 4 parnike in 2 ladji na jadre potopili, med njimi angleški parnik „Glenstrad“ (4718 ton) s cinom, koruzo in drugim blagom na krovu; nadalje dva obožena, globoko naložena tovorna parnika, katerih imena in tovor se ni moglo dognati. Tovor ostalih ladij obstal je iz razstreliva, drv, bencina, bencola, olja in kave.

21.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 10. avgusta. Novi uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem morju: 21.000 prostornih ton.

22.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 12. avgusta. V Atlantskem oceanu in v angleškem kanalu so naši podmorski čolni zopet 22.000 prostornih ton potopili.

21 000 ton uničenih.

W.-B. Berlin, 13. avgusta. V zatvor-nem okolju Angleške so naši (nemški) podmorski čolni 21.000 ton uničili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Krapina-Toplice zdravi **gibt**
(Hrvatsko) **revma**
Pojasnica in **išias**
prospekt gratis.

„Slovenski Gospodar“ zagovornik veleizdajalcev.

Po uradnem poročilu ruskega generalnega štaba prinesli smo poleg drugih listov tudi mi vest, da se je neka „česka brigada“ v boju zoper avstrijske vojake posebno odlikovala. Mariborski „Slovenski Gospodar“, glasilo nanovo iznajdenih „jugoslovanskih“ hrepenenj, čutil je takoj potrebnim, da brani česke veleizdajalce. Opoval nas je za „visičarje“ in s pobožno zatrkjenimi očmi farizejsko lagal, da so bili to „na Ruskem naseljeni Čehi“. Mi smo potem odgovorili, da to ni res, marveč da obstoja ona „česka brigada“ iz čeških dezertarjev, iz veleizdajalcev tiste panslavistične misli, katero tudi „Slovenski Gospodar“ podpira. Ker nas je „Slovenski Gospodar“ — duša njegova je „jugoslovanski prezident“ kaplan Korošec — vprašal, kje in kateri urad je to trditev dokazal, mu poročamo danes sledeče:

O „českich legijah“ v armadah naših sovražnikov govoril je dne 22. junija t. l. bivši deželno-brambeni minister pl. Georgi v imunitetnem odseku državne zbornice. Govoril je najprve o protivojaski propagandi Klofača in tovarisev ter o uničevalnemu učinku „sokolskih“ društev, potem o zadržanju 28. inf. regimenta (nadomestni okraj Praga) dne 3. aprila 1915 na Dukla-prelazu in 36. inf. reg. dne 6. in 27. maja 1915 pri Limanovi, katero zadržanje je peljalo do razpusta teh regimentov.

V na Francoskem začetkom vojne uresničeni češki legiji borilo se je okoli 600 Čehov, med njimi avstrijski rezervni ofi-

cirji. Borili so se jako hrabro pri Arrasu, v Champagni in pod Sarrailom pri Bitolju ter so imeli celo 5 lastnih letal. Nadalje je obstojala neka legija čeških prostovoljcev v srbski Dubrudša-armadi. Glasom poročila v Kijevu izhajajočega rusko-českega lista „Čehoslovak“ od 30. oktobra 1916 vstopilo je v to legijo 24 čeških oficirjev in 40 enoletnih prostovoljcev. Glasom „Tempsa“ bila je ta četa v tem času 4000 mož močna: češki vojni vjetniki.

Iz poročila deželno-brambenega ministra je razvidno, da je česka prostovoljna armada na Ruskem obstala po največjem delu iz čeških vojnih vjetnikov. Ze v avgustu 1914 oglasilo se je okroglo 1000 na Ruskem živečih avstrijskih Čehov prostovoljno k „Česki družini“, kateri so zapovedovali avstrijski rezervni oficirji. Marca 1915 se je pričelo z uspešnim delovanjem med češkimi vojnimi vjetniki. Kakor na Francoskem docent dr. Beneš, tako je bil na Ruskem dezertirani redakter „Nar. Listy“ Bogdan Pavlu glavni vodja tega gibanja. Koncem 1915. l. je bila „družina“ že en regiment močna v Velikinoči 1916 že eno brigado, že proti koncu 1916 se je govorilo o eni diviziji in v februarju 1917 je znašala česka armada na Ruskem že dve diviziji.

Deželno-brambeni minister je omenil ko-nečno tudi, da so Čehi, svoje posebno stališče v vjetništvu izrabljajoč, svoje sovjete tovarise drugih narodnosti trpinčili in mučili.

Bil je morda le slučaj, da je posrečena ruska ofenziva dne 1. julija pri Zborowu ravno tam zapričela, kjer so stali nasproti eni teh češko-slovaških brigad ravno češki regimenti — skoraj edini na naši ruski fronti...

Tako je govoril c. k. avstrijski minister, zaupnik cesarja! In „Slovenski Gospodar“, pobožni, patrijotični „Slovenski Gospodar“? On zagovarja te češke veleizdajalce, samo zato, ker so tudi prijatelji raztrganja Avstrije. Fej, fej čez veleizdajalce!

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi z zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 18. avgusta: Brežice (svinjski sejem).

Dne 19. avgusta: Sv. Pankracij, okr. okolica Gradec; Kloster**, okr. Deutschlandsberg; Arding, okr. Liezen.

Dne 20. avgusta: Neudau, okr. Hartberg; Sv. Jurij ob Pesnici**, okr. Maribor; Čermožiše**, okr. Rogatec*; Sv. Jakob**, okr. Celje; Gleinalpe**, okr. Fronleiten.

Dne 21. avgusta: Mariazell*; Ormož (svinjski sejem); Radgona*; Pischelsdorf, okr. Gleisdorf.

Delavno prebivalstvo na Angleškem in Nemškem.

Naša slika nam kaže, koliko je delavnega prebivalstva na Angleškem in na Nemškem. Nemci imajo v obrtnem in industrijskem delu uslužbenih nad 18 in pol milijonov moških ter skoraj 10 milijonov žensk. Angleži pa nad 14 milijonov moških in skoraj 6 milijonov žensk.

